

Pani Marii nie przyznano świadczenia pielęgnacyjnego, bo pobiera wcześniejszą emeryturę. Skarga do Trybunału w Strasburgu

Pani Maria Kowalska (imię i nazwisko zmienione) nie może otrzymać świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami, ponieważ pobiera wcześniejszą emeryturę – w wysokości 935 zł. „Naszym zdaniem to dyskryminacja. Chcemy, żeby sprawą zajęli się Europejski Trybunał Praw Człowieka” – komentują prawnicy HFPC. Wspólnie z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, skargę do ETPC przygotowali prawnicy z Kancelarii CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang Pośniak i Bejm sp.k.

Sprawa dotyczy Marii Kowalskiej, która od wielu lat zajmuje się swoim synem z niepełnosprawnością – obecnie już dorosłym. Mimo konieczności sprawowania opieki, kobiecie udawało się podejmować prace dorywcze i chałupnicze, dzięki czemu, w oparciu o szczególne przepisy, ostatecznie udało jej się otrzymać wcześniejszą emeryturę (tzw. emeryturę EWK). Wynosi ona 935 zł. Świadczenie pielęgnacyjne, którego pani Maria Kowalska nie może otrzymać, to 1583 zł.

Bez możliwości pobierania świadczenia pielęgnacyjnego

Aktualnie obowiązujące przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych wykluczają możliwość przyznania świadczenia (nawet jego części) opiekunom osób z niepełnosprawnościami, jeśli mają one ustalone prawo do emerytury lub renty – niezależnie od ich wysokości. Z tych względów, prezydent miasta odmówił pani Marii Kowalskiej przyznania świadczenia pielęgnacyjnego. Decyzja ta została utrzymana w mocy przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, a następnie przez Wojewódzki i Naczelny Sąd Administracyjny. O sprawie pisaliśmy tutaj (<http://www.hfhr.pl/nsa-bez-zmiany-prawa-opiekun-na-wczesniejszej-emeryturze-nie-otrzyma-swiadczenia-pielegnacyjnego/>) i tutaj (<http://www.hfhr.pl/skarga-do-wsa-w-sprawie-odmowy-przyznania-swiadczenia-pielegnacyjnego/>).

W postępowaniu krajowym panią Marię Kowalską reprezentowali r.pr. Katarzyna Kucharczyk oraz r.pr. Bartłomiej Kowalczyk z Kancelarii CMS.

Skarga do Strasburga

W skardze do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, pełnomocnicy Marii Kowalskiej zarzucili, że doszło do naruszenia prawa do poszanowania własności (art. 1 Protokołu 1 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka), prawa do poszanowania życia prywatnego (art. 8 Konwencji) oraz zakazu dyskryminacji (art. 14 Konwencji).

„Jeśli państwo decyduje się na wprowadzanie świadczeń socjalnych, to warunki jego przyznawania nie mogą być określone w sposób dyskryminujący” – mówi r.pr. Katarzyna Kucharczyk z Kancelarii CMS. „Wprowadzenie przez polskiego ustawodawcę rozwiązania, które wyklucza możliwość otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego ze względu na ustalone prawo do wcześniejszej emerytury, bez względu na jej wysokość, jest arbitralne i nieuzasadnione. Wszyscy opiekunowie osób z niepełnosprawnościami powinni mieć zagwarantowany podobny poziom wsparcia ze strony władz” – dodaje.

Mimo kilku prób, ustawodawca ostatecznie nie zmienił prawa i nie zapewnił równego traktowania opiekunów osób z niepełnosprawnościami. „Trzeba pamiętać, że świadczenia pieniężne są jedną z form wsparcia, które ułatwiają osobom z niepełnosprawnościami samodzielne życie i pełne włączenie ich w społeczeństwo, o których mowa m.in. w Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami” – wyjaśnia adw. Jarosław Jagura, prawnik HFPC. „Pomoc finansowa ze środków publicznych może być jedną z gwarancji prawa do poszanowania godności tych osób” – dodaje prawnik.

Pełnomocnikami Marii Kowalskiej w postępowaniu przed ETPC są dr Piotr Kładoczny, Sekretarz Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz r.pr. Katarzyna Kucharczyk z Kancelarii CMS.